

BOER en BOND

Nieuwe boeren

Op de agenda van het Hoofdbestuur van maandag 30 januari stond het punt: 'Nieuwe boeren – nieuwe land- en tuinbouwers – nieuwe verdienmodellen'. Meer dan twintig jaar geleden was er ook binnen Boerenbond al eens discussie over het feit dat onze organisatie er alleen zou zijn voor de 'echte' boeren. Dit is voor Boerenbond allang geen of-ofverhaal meer, maar een en-enverhaal dat van onderuit groeit, geprikkeld door de vragen uit de samenleving. Als vrije, familiale ondernemer zoekt elke boer de weg die het best past bij zijn mogelijkheden en aanvoelen. Door al deze individuele keuzes biedt de Vlaamse landbouw uiteindelijk wat de lokale markt en de samenleving van de sector verwachten. We dragen dit ook breed uit, zoals in de visienota over 'duurzame landbouw' en in ons meest recente verkiezingsmemorandum.

Wat gebeurt er nu met de land- en tuinbouw in Vlaanderen? Begin jaren 80 van vorige eeuw waren er nog meer dan 75.000 landbouwbedrijven in Vlaanderen. Vandaag is hier amper een derde van overgebleven. Als je dan nog weet dat 55% van deze land- en tuinbouwers ouder is dan 55 jaar, dan moet je niet lang nadenken om te beseffen dat er binnen 10 jaar weer veel minder boeren 'actief' zullen zijn. We zien wel steeds meer zeer diverse land- of tuinbouwbedrijfjes ontstaan. Ik heb het niet zozeer over de verbrede verdienmodellen zoals melkveebedrijven met een ijssalon of veebedrijven met een hoeslagerij. Ook niet over hoevetoerisme, dat bestaat al jààren. Neen, waar ik het hier over heb, zijn de heel nieuwe productievormen, zowel inzake inbreng van arbeid, kapitaal en grondstoffen als productieproces. Ik heb het ook over de hiermee gepaard gaande alternatieve modellen om de consument te bereiken zoals containerteelt, zelfplukboerderijen, CSA-boerderijen (*Community Supported Agriculture*) – letterlijk vertaald, 'door de gemeenschap ondersteunde landbouw' – , buurderijen of bedrijven die door crowdfunding (weeral een Engels woord) opgestart zijn.

De landbouwers of tuinders, die deze vormen van landbouw bedrijven, en er hun brood mee verdienen, moeten ook op onze steun kunnen rekenen. Ook zij moeten zich kunnen verenigen en samen kunnen nadenken over hun knelpunten, en oplossingen zoeken.

Ik ben ervan overtuigd dat de uitwisseling van ideeën en ervaringen tussen de gangbare bedrijfsvoering en deze nieuwe vormen voor al onze leden zeer verrijkend zal zijn.

Jullie ondervoorzitter,
Chris Coenegrachts

ondervoorzitter@boerenbond.be

“Als vrije, familiale ondernemer zoekt elke boer de weg die het best past bij zijn mogelijkheden en aanvoelen.”

EEN STAP DICHTER BIJ DE OPLOSSING?

Een dik jaar geleden werd in Vlaanderen gefaseerd een nieuwe archeologieregelgeving uitgerold. We berichtten al eerder in *Boer&Tuinder* over het feit dat de implementatie van de nieuwe regelgeving erg moeizaam verloopt, met veel onzekerheid, vertraging van bouwplannen en bijkomende kosten voor de initiatiefnemer. Boerenbond trok samen met een enkele andere betrokken organisaties aan de alarmbel en begin dit jaar werd de regelgeving op een aantal punten bijgestuurd.

ARCHEOLOGIE

Saartje Degelin, adviseur Studiedienst

Enkele dossiers zullen met deze aanpassingen weer vooruit kunnen, maar het is nu al duidelijk dat ook een aantal meer fundamentele, decretale bijstellingen noodzakelijk zijn om echt tot oplossingen te komen.

Bijsturing code goede praktijk

Een belangrijke aanpassing heeft betrekking op de 'code voor goede praktijk'. Deze code heeft als doel een standaard te bieden voor de kwaliteit van het archeologisch onderzoek. De ervaring van het afgelopen jaar was echter dat het opvolgen van deze richtlijnen leidde tot zeer dikke en dure rapporten, met weinig of geen meerwaarde op het vlak van kennisvermeerdering rond het archeologisch onderzoek. Deze code werd begin dit jaar op een aantal inhoudelijke en vormelijke punten bijgestuurd, wat algemeen zou moeten leiden tot goedkopere archeologienota's en een relevanter vooronderzoek. In een aantal zeer specifieke gevallen (geen archeologisch erfgoed aanwezig, geen negatieve impact of geen kenniswinst), wordt de archeologienota met beperkte samenstelling geïntroduceerd. De introductie van de 'archeologienota light' zou nodeloze kosten en vertragingen moeten vermijden in dossiers waarvan iedereen vooraf weet dat er geen of weinig risico is op versterking van archeologisch erfgoed (verstoorte bodems, opgehoogde bodems, beperkte bodemingreep ...).

Andere bijstellingen

Naast wijzigingen aan de code voor goede praktijk, werd ook beslist dat een archeologienota die nog niet bekrachtigd is maar wel ingediend werd bij het Agentschap Onroerend Erfgoed kan worden toegevoegd aan een vergunningsaanvraag. Zo hoeft de initiatiefnemer de termijn van 21 dagen voor de bekrachtiging niet af te wachten om deze aanvraag in te dienen. Je moet de bekrachtigde archeologienota achteraf

wel doorsturen, zodat de vergunningverlenende overheid de aanvraag kan beoordelen. Voor de kaart met gebieden waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt voert men ook een versnelde tweemaandelijks vaststellingsprocedure in.

Verdere evaluatie en bijsturing nodig

Het is duidelijk dat de politiek het signaal van de landbouwsector rond de moeizame implementatie van de archeologieregelgeving heeft opgepikt. Boerenbond ondersteunt daarom ook de hogervermelde wijzigingen aan de regelgeving, maar de praktijk in de komende maanden zal uitwijzen of de voorgestelde maatregelen effectief werken. Veel zal ook afhangen van de manier waarop het Agentschap Onroerend Erfgoed omgaat met de beoordeling van archeologienota's en de bereidheid om soms ook informeel overleg te plegen rond dossiers. Intussen wordt dit voorjaar de decretaal verankerde evaluatie van de onroerend-erfgoedregelgeving voorbereid. Het archeologiehoofdstuk zal ook hier een belangrijk aandachtspunt blijven, omdat een fundamentele bijsturing van de nieuwe archeologieregelgeving een decretale aanpassing vereist. ■